

Genre: Serieroman
Titel: Singelmamman
Text och bild: Anna Härmälä
Förlag: Förlaget
Sidantal: 168

Hur roligt är det att läsa om en nyförlöst mamma som blir dumpad? Jättekul faktiskt, Anna Härmäläs seriestrippar om mammalivet får en på gott humör hela dagen. ”Singelmamman” heter boken och den ges ut samtidigt på svenska och finska här hemma och på engelska i USA och Storbritannien.

Men Härmälä är redan känd internationellt, 2021 uppmärksammande bland annat The Guardian hennes seriestrippar om singelmamman. Rått, roligt och smärtsamt, var omdömet. Jag håller med och adderar hög igenkänning, för jag kan lova att alla som är eller varit singelmammor kommer att kunna relatera till ett och annat.

”Singelmamman” bottnar i författarens egna erfarenheter av att bli lämnad med ett nyfött barn och det märks att Härmälä vet vad hon skriver om (temat övergivenhet och utanförskap känns igen, i hennes bilderbok ”Du hör inte hit, Beiron” var det hunden Beiron som inte passade in bland de andra hundarna).

De första bilderna i ”Singelmamman” fungerar som ett slags förord till boken: Vi ser en mamma med en bebis i famnen, pappan bredvid med bekymrad min och alla tre inneslutna i en rosa bubbla. På nästa bild står mannen med bortvänd blick medan ett stånd växer till sig i byxan. Erektionen antar gigantiska mått och kraschar bubblan. Pappan springer dit ståndet pekar, kvar står mamman och dottern i rosa skärvor. Bilderna saknar text, ändå säger de allt. Kris, kaos och en oviss framtid väntar.

Det här låter deppigt, men det är det inte. Det är drastiskt, humoristiskt och plågsamt på samma gång. Färgerna, illustrationerna, texten, allt är i samklang. Bilderna och språket bildar en tvåsamhet, de är som yin och yang. Olika färgteman på uppslagen och kapitlen – som till exempel ”Sara: Min första singelmammavän” och ”Den dagliga kampen: Hemvägen från butiken” – gör boken till en karamellask.

Härmälä synliggör hela spektret av ett singelmammaliv. Här finns den ekonomiska oron. Här bor den psykiska och fysiska stressen, sorgen och frustrationen – och i Mias fall också ilskan över att ha blivit dumpad. Underst lurar självtvivlet, duger hon som mamma? Är hennes vardagskamp och kärleken till dottern, hennes ”kompass” i livet, nog?

Släkt och vänner både hjälper och stjälper och de som riktigt förstår är bara de andra singelföräldrarna.

Känslan av misslyckande gnager och är det till någon tröst alls när ”pinglan” på Barnavårdscentralen berättar att Mia inte är ensam i sin situation, att det finns kvinnor vars män gjort flera gravida samtidigt? Dessutom har ju Mia tur eftersom pappan till barnet Alma faktiskt tar hand om henne ibland.

Även omgivningens uppfattning om singelmammor synliggörs. När Mia är gravid välkomnas hon med öppna armar in i ”mammornas hemliga klubb”, men när hon blir lämnad ändras tonen, hon blir udda, en utböling. En singelkvinna är ett hot mot tvåsamheten, hon kan ju fara

iväg med någon annans karl.

Också en singelmamma vill känna sig kvinnlig och åtrådd. Terapeuten tror inte på nätdejting, men hur ska man annars träffa någon, undrar Mia? Dejtandet går sisådär och Mia tar en paus från allt. Hon far till gayvännen i Berlin i två dygn, dricker för mycket och går till sängs med en ”flottig musiker” (förvillande lik Nick Cave!). Ångest och bikt hos den förstående terapeuten väntar.

”Dejtingdjungeln” är så på pricken illustrerad att varenda kvinna som befinner sig i den kommer att känna igen sig. Där finns alla slags typer; bland dem hurtbullen, fiskaren, krösusen, yogisen och tjockisarna som lägger ut gamla bilder på sig själva där de är smala. Maffiga auberginer – emojin för det manliga könsorganet – växer på träd i dejtingdjungeln.

Pärbilden visar en vit häst. På ryggen bär den mamman, barnet, ett metspö (?) med kläder på tork, nappflaskor och annat. Toapappersrullar håller svansen på plats i en stolt pose. Hästen lyfter benen högt över klädhögar och rådd, men mamman och dottern ser ut att sitta stadigt i sadeln.

Yvonne Granqvist